ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΣΤΟ ΓΑΛΑΤΣΙ

από την Περιβαλλοντική ομάδα του 6ου Γυμνασίου Γαλατσίου

Κείμενα-επιμέλεια: Άννα Πανοπούλου, φιλόλογος

Σχολικό έτος:2012-2013

Μετά την απελευθέρωση από τους Τούρκους η περιοχή του Γαλατσίου ήταν το ορεινό κομμάτι του αρχαίου δήμου Βατή που καλυπτόταν από δάση, διέθετε βοσκότοπους, καλύβες και στάνες, ενώ στα χαμηλά τμήματα υπήρχαν αμπελώνες.

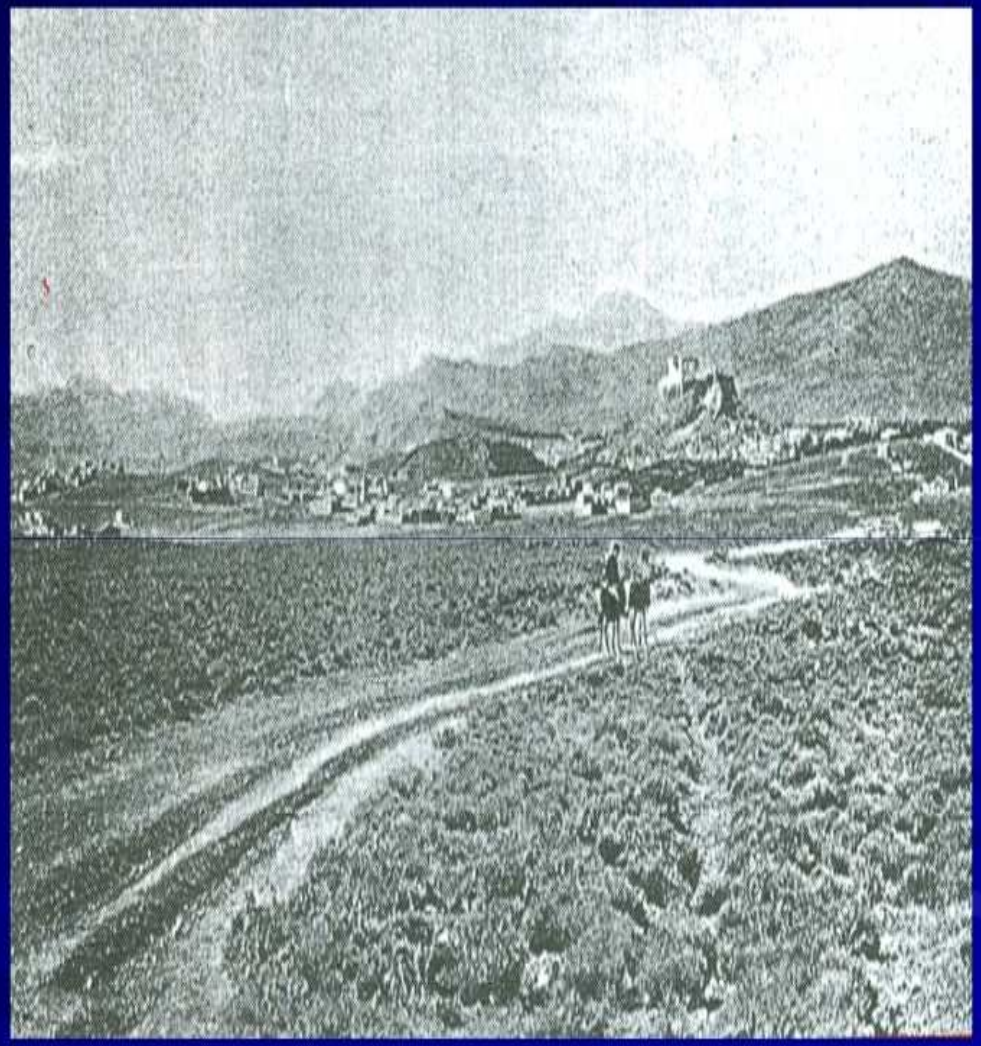

Από το 1840 άρχισαν να έρχονται στην περιοχή Ρουμελιώτες τσοπάνηδες από την περιοχή Δωρίδας του νομού Φωκίδας. Αυτοί έφτιαξαν εδώ προσωρινές κατοικίες, για να ξεκαλοκαιριάζουν τα κοπάδια τους

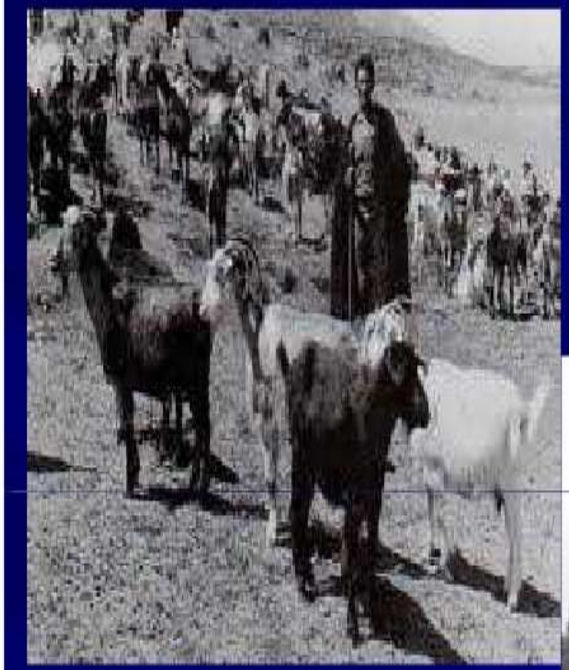

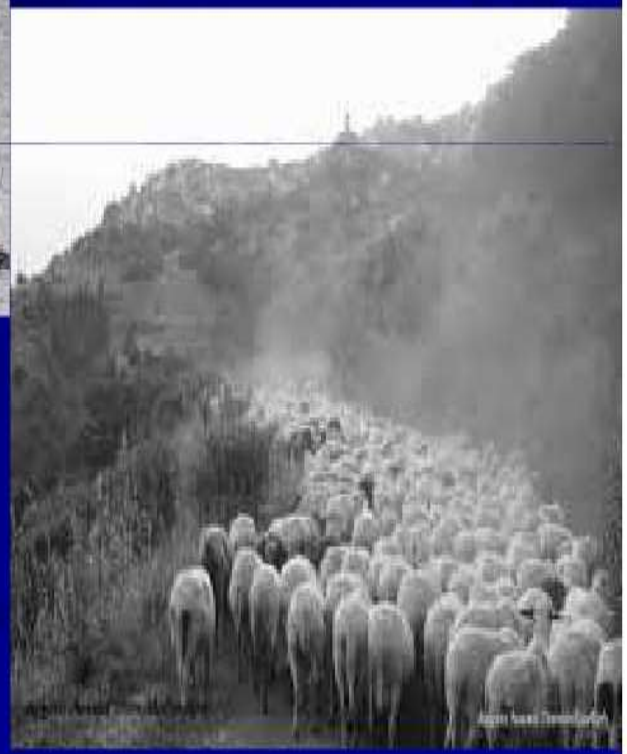

ΑΓΡΟΤΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ

Από το 1834 μέχρι και το 1851 το Γαλάτσι ονομαζόταν **Εύμορφη Εκκλησιά** ή **Όμορφη εκκλησιά**, από τον ομώνυμο ναό που υπάρχει στην περιοχή

Η ΟΜΟΡΦΟΚΚΛΗΣΙΑ

Η Ομορφοκκλησιά ή Εύμορφη Εκκλησία είναι το σημαντικότερο μνημείο του Γαλατσίου και ένας από τους ομορφότερους ναούς της Αττικής. Είναι αφιερωμένος στη μνήμη **του Αγίου Γεωργίου**. Χτίστηκε στα τέλη του **12ου αιώνα** πάνω σε ερείπια παλαιοχριστιανικής βασιλικής που είχε και αυτή με τη σειρά της οικοδομηθεί πάνω στα λείψανα αρχαίου ναού. Πολύ πιθανόν η Ομορφοκκλησιά να ήταν **καθολικό μονής**. Ο ρυθμός της είναι **εγγεγραμμένος σταυροειδής με τρούλο**.

Το εσωτερικό της κοσμείται από εξαιρετικές βυζαντινές αγιογραφίες με σκηνές από το μαρτύριο του Αγίου Γεωργίου, παραστάσεις Αγίων, Αποστόλων, της Παναγιάς με τους Αρχάγγελους, το Μυστικό Δείπνο. Στον τρούλο κυριαρχεί η παράσταση του Παντοκράτορα, που έχει χαρακτηριστεί ως η καλύτερη στα Βαλκάνια.

Στην επίσκεψή μας στο ναό παρατηρήσαμε την καταστροφή του προσώπου των Αγίων που λένε πως έγινε κατά την Τουρκοκρατία από τους αλλόδοξους ή από τους απλούς ανθρώπους που έξυναν τις εικόνες για να τις κάνουν αφεψήματα και να γιατρευτούν. Σε πολλά σημεία επίσης υπάρχουν χαραγμένα ονόματα ή άλλα στοιχεία που δείχνουν τη ματαιοδοξία και την απαιδευσία κάποιων που καταστρέφουν αυτό το τόσο σημαντικό μνημείο.

Στα 1855 Δήμαρχος γίνεται ο Κώστας Γαλάκης (από αυτόν λένε ότι πήρε το όνομά του το Γαλάτσι). Κατά μια άλλη εκδοχή το Γαλάτσι πήρε το όνομά του από κάποιον Συμεών Γαλάκη ο οποίος κατείχε στην περιοχή πέντε στρέμματα γης. Το Κ του ονόματος Γαλάκης έγινε –τσι_ δηλ. Γαλάτσης. Κατά τον Θεόδωρο Γκουντερα, φιλόλογο, το Γαλάτσι οφείλει την ονομασία του στους τσοπάνηδες οι οποίοι φώναζαν: Γάλα – γάλα – φρέσκο γαλατάκι. Από γαλατάκι – γαλατσάκι προήλθε το Γαλάτσι. Υπάρχει Γαλάτσι στη Βουλγαρία και στην Τουρκία απ' όπυ ήρθαν και εγκαταστάθηκαν εδώ μετανάστες, αυτή όμως η εκδοχή ερευνάται και είναι λιγότερο πιθανή

ΔΙΑΝΟΙΞΗ ΔΡΟΜΩΝ ΣΤΟ ΓΑΛΑΤΣΙ

Επί δημαρχίας του Γαλάκη αρχίζει η διάνοιξη δρόμων στα Πατήσια και στην Εύμορφη Εκκλησιά όπου μάλιστα φτιάχτηκαν «στράτες» για να κάνει τους περιπάτους του ο Όθωνας.

Σιγά-σιγά αρχίζουν οι πρώτες οικονομικές δραστηριότητες και έτσι ιδρύονται τα πρώτα νταμάρια και τα πρώτα ασβεστοκάμινα.

NTAMAPI

Το πρώτο ασβεστοκάμινο στο Γαλάτσι δημιουργήθηκε στα 1910, στα Τουρκοβούνια, κοντά στο νταμάρι ενώ το δεύτερο χτίστηκε αργότερα, το 1933 από Γερμανούς μηχανικούς στην οδό **Καραϊσκάκη** (ιδιοκτήτες του ήταν δυο Κρητικοί, ο Τσιδακής και ο Μιχαλακάκης).
Και τα δυο καμίνια έχουν κηρυχθεί ως διατηρητέα μνημεία και αποτελούν βιομηχανική και γεωλογική κληρονομιά

ΤΟ ΚΑΜΙΝΙ ΣΤΑ ΤΟΥΡΚΟΒΟΥΝΙΑ

ΤΟ ΚΑΜΙΝΙ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΚΑΡΑΙΣΚΑΚΗ

Το ασβεστοκάμινο της οδού Καραϊσκάκη αναπλάστηκε και μετατράπηκε σε πολιτιστικό κέντρο. Σ' αυτό υπάρχει δημοτική βιβλιοθήκη, δυο αμφιθέατρα για εκδηλώσεις και ένας υπόγειος χώρος όπου γίνονται διάφορες εκθέσεις.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΕΡΓΑΤΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΝΑΞΟ ΣΤΑ ΚΑΜΙΝΙΑ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΕΣ ΚΑΜΙΝΙΩΝ

ΟΙ ΕΡΓΑΤΕΣ ΤΩΝ ΚΑΜΙΝΙΩΝ

Γυρίζοντας πάλι προς τα πίσω, θα πρέπει να πούμε πως από τη στιγμή που δημιουργήθηκαν τα καμίνια, την πρώτη δεκαετία του 20ου αι,, ήρθαν στο Γαλάτσι Ναξιώτες, Κρητικοί και άλλοι Κυκλαδίτες για να δουλέψουν στα νταμάρια. Αυτοί ήταν και οι πρώτοι Εποικιστές. Αξιοσημείωτο είναι πως η πρώτη συνοικία που κατοικήθηκε στο Γαλάτσι ήταν τα «Ναξιώτικα». Είναι γνωστές οι οικογένειες των Βιτζηλαίων, οι οικογένειες Κορρέ, η οικογένεια Κονδύλη.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΒΙΤΖΗΛΑΙΟΥ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΚΟΡΡΕ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΚΟΝΔΥΛΗ

Τα ασβεστοκάμινα λοιπόν, ήταν ο πυρήνας γύρω από τον οποίο δημιουργήθηκε το Γαλάτσι.

Από εκείνη τη στιγμή η περιοχή αρχίζει να αλλάζει. Ετσι το τεράστιο λιβάδι, όπου εδώ και εκεί ξεφύτρωναν μαντριά, γίνεται ένα όμορφο χωριό, με αειθαλή δέντρα, πουλιά και κοπάδια στις πλαγιές αποτελώντας μια εξοχική περιοχή της Αθήνας, όπου έκαναν τη βόλτα τους πολλοί αριστοκράτες της πρωτεύουσας.

Σιγά-σιγά ο πληθυσμός αρχίζει να αυξάνεται, δημιουργούνται τα πρώτα καταστήματα, και το 1935 αρχίζει να λειτουργεί η πρώτη λεωφορειακή γραμμή του Γαλατσίου, το 608.

Η ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΒΕΙΚΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΕΚΑΕΤΙΑ ΤΟΥ 1950

ΟΔΟΣ ΑΙΓΟΣΘΕΝΩΝ

ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΓΙΑΣ ΓΛΥΚΕΡΙΑΣ

Παντοπωλείο Λ. Γαλατσίου

Παντοπωλείο Οδ. Νάξου

Το 1954 το Γαλάτσι αποσχίζεται από τον Δήμο Αθηναίων ως «κοινότητα» Γαλατσίου, και περίπου δέκα χρόνια αργότερα (1964), έχοντας 14.000 κατοίκους γίνεται Δήμος. Δήμαρχος τότε ήταν ο Βασίλης Παπαδιονυσίου (το όνομά του υπάρχει στην πύλη του Άλσους Βεΐκου).

Η ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΥΛΗ ΤΟΥ ΑΛΣΟΥΣ ΒΕΙΚΟΥ (ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΑΠΑΔΙΟΝΥΣΙΟΥ)

Στα βόρεια των Τουρκοβουνίων βρίσκεται το άλσος Βεΐκου. Έχει έκταση 256 στρέμματα.

Σήμερα, το άλσος Βεϊκου αποτελεί μια τεράστια έκταση πρασίνου και είναι ένας από τους μεγαλύτερους πνεύμονες της Αθήνας. Διαθέτει γήπεδο τέννις, γήπεδο μπάσκετ, γήπεδο ποδοσφαίρου, παιδικές χαρές, κολυμβητήριο, υπαίθρια όργανα γυμναστικής, καφετέριες, **θεατράκι** (φιλοξενεί κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού τις πιο δημοφιλείς εκδηλώσεις πολιτισμού), πίστες skateboard, θερινό κινηματογράφο και αποτελεί πόλο έλξης για πολλούς Αθηναίους τα Σαββατοκύριακα.

Απέναντι από το Άλσος βρίσκονται οι βίλες του Βεϊκου, που κατοικούνται από τους συγγενείς του Λάμπρου Βεΐκου, και θυμίζουν άλλες εποχές, όταν ο Βεϊκος ήταν κάτοχος της περιοχής.

Από τη στιγμή που το Γαλάτσι γίνεται κοινότητα αρχίζουν να γίνονται έργα υποδομής: Δημοτικά σχολεία, Γυμνάσια και Λύκεια, έργα ύδρευσης και αποχέτευσης, πλατείες και δρόμοι, Σήμερα είναι μια πυκνοκατοικημένη περιοχή σε πείσμα όμως της τσιμεντοποίησης εξακολουθούν να υπάρχουν γειτονιές που διατηρούν το χρώμα μιας αλλοτινής εποχής.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΩΝ ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ

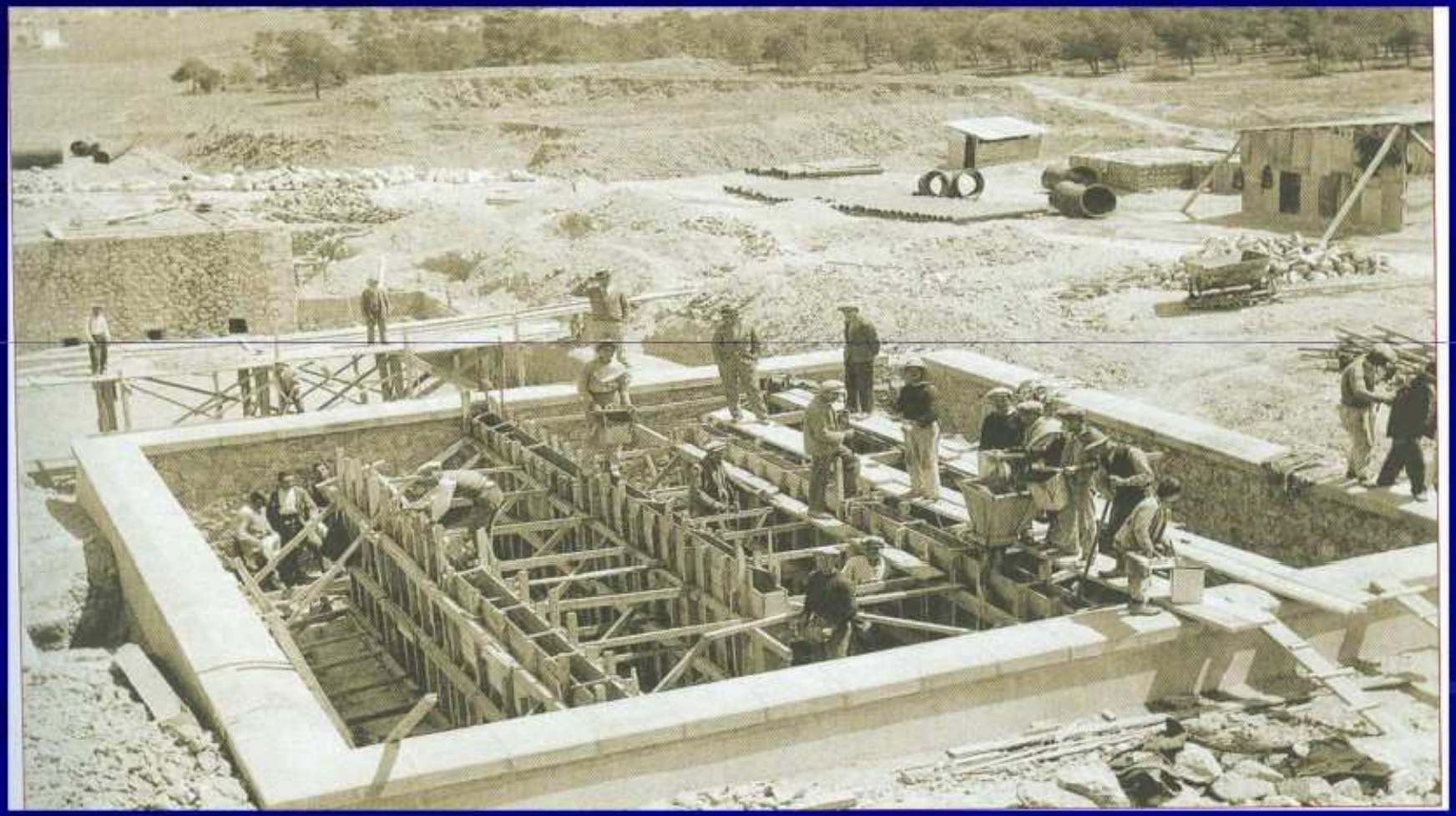

ΠΑΛΙΑ ΣΠΙΤΙΑ

ΠΑΛΙΑ ΣΠΙΤΙΑ